

Videncentret er enig med Nationalbanken

Bankerne kan hjælpe landbrugssektoren ved at lukke de landbrug, der alligevel ikke kan overleve, siger Klaus Kaiser, erhvervsøkonomisk chef i Videncentret for Landbrug.

AF MORTEN IPSEN

€ - Det er en rigtig god idé for både den enkelte landmand og for landbruget som helhed, hvis bedrifter med uholdbar økonomi bliver lukket ned, lyder kommentaren til Nationalbankens delrapport fra erhvervsøkonomisk chef i Videncentret for Landbrug, Klaus Kaiser.

Ifølge Klaus Kaiser er der skønmæssigt tale om 700-800 landbrug, som både er højt gældsats og ineffektive. Derfor er de udsigtsløse at holde liv i.

Problemet er, at landbrugene trækker ned i vurderingen af hele sektoren, og derved kan de blokere for kredit- og udviklingsmuligheder for andre mere effektive landbrug, mener Klaus Kaiser.

- Hvis de i stedet blev afviklet inden for et par år, ville det være rigtig godt, fordi det ville nedbringe bankernes eksponering mod landbruget og skabe mulighed for, at såvel pengeinstitutter og andre kapitalkilder kan se på landbruget med nye øjne, siger den erhvervsøkonomiske chef, som også mener, at lukningerne ville hjælpe ejer- og generationsskifterne i erhvervet på vej og speede produktivitetsudviklingen op.

- Udsigtsløse landbrug opfører sig som at investere i udvikling og forbedringer, da kreditten typisk kun rækker til lige at holde driften kø-

rende, og ofte er ejeren uden motivation til at drive udviklingen fremad, mens nye og mere effektive ejere typisk vil være topmotiverede og ofte have bedre kreditmuligheder. Samtidig vil deres forbedrede produktivitet være til gavn for landbrugserhvervet som helhed, lyder det fra Klaus Kaiser.

Bedre chance

Han tror, at chancen for at lukke landbrugene er bedre nu, fordi indtjeningen har været stigende i erhvervet det seneste stykke tid, og ejendomspriserne er stabiliseret.

Alligevel virker det ikke til, at bankerne har travlt med at lukke landbrug.

- De seneste par år har antallet af landbrug med høj gæld og lav indtjening ligget nogenlunde stabilt på 700-800 stk., og vi ser kun små

tegn på, at bankerne er begyndt at lukke flere landbrug, konstaterer Klaus Kaiser.

En af årsagerne til, at bankerne ikke lukker ned for landbrug med en håbløs økonomi er ifølge Klaus Kaiser, at bankerne i så tilfælde skal realisere et tab.

- Det er de tilbageholdende med i håbet om på et senere tidspunkt at kunne realisere dem med et mindre tab, så der kan tilbageføres nedskrivninger. Og i venteperioden får de ofte en del af renterne og afdragene som indtægt, siger Klaus Kaiser.

Han fortæller, at banken ikke altid er eksplicit nok over for den enkelte landmand, om udsigterne for at kunne fortsætte på bedriften. Nogle gange kommer meldingen om, at der er fundet en ny ejer, og at bedriften skal tvangssælges, som en overraskelse for landmanden.

- Det er stærkt uheldigt, for landmanden fortsætter driften på falske forhåbninger, og det berøver ham muligheden for aktivt at tage stilling til sin fremtid, få visket tavlen ren og komme videre med sit liv.

Klaus Kaiser peger på, at oprydningen i landbruget i sidste ende er et spørgsmål om, hvor store tab bankerne er villige til at tage.

- Hvis pengeinstituttet er villig til at tage et tilstrækkeligt stort tab, er der altid købere til ejendommen. For eksempel står mange unge landmænd på spring, hvis muligheden byder sig. Ofte har de dog ikke den krævede opsparing med, og hvis de starter med for stor gæld, kan det også være et for risikabelt forehavende, siger han.

morten@effektivtlandbrug.dk
telefon 63 38 25 33

Bankerne bør lukke landbrug med en uholdbar økonomi, mener Klaus Kaiser, erhvervsøkonomisk chef i Videncentret for Landbrug.